

denne Fæstning her, give vi det Udseende af, at vi tilbyde dette Vaaben til den af Magterne, med hvilken vi sympatisere mest. Endelig har jeg sagt, at jeg kan forstaa, at det er pinligt for de Herrer af Højre, der paa Trods af Folkets Villie egenmægtig have rejst den, at gaa med til at rive den ned, dersom de kom til den Overbevisning, at den skulde rives ned, og i saa Fald udtalte jeg, at jeg vilde gøre dem Pinen lettere ved, saafremt de maatte finde det nødvendigt for at nedrive Fæstningen, at der ofredes mere end nu paa det levende Værn til Søs og til Lands, at gaa med til det. Jeg indser, at det maa være et stort Offer for de Herrer at gaa med til at nedrive Fæstningen.

Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Martin Madsen) spurgte mig, hvad jeg vilde gøre, hvis jeg kom til den Overbevisning, at Fæstningen var nødvendig. Dertil vil jeg sige, at det ligner ikke det Tilfælde, jeg har opstillet. Jeg har ikke gjort noget ondt, jeg har jo ikke bygget Fæstningen. Altsaa, hvis jeg kom til en anden Overbevisning, ja, saa vilde jeg naturligvis vedkende mig den. Men de andre Herrer ere i det ubehagelige Tilfælde, at de have gjort noget ondt, og saa er det værre at vende om og gøre det gode. Men for at lette dem Pinen, var det, at jeg, hvis vi kunde komme til Overenskomst om at nedlægge Fæstningen, vilde, om de forlangte det, gaa med til højere Udgifter til det levende Værn, ikke af Kærlighed til Sagen, ikke fordi jeg tror, det er nødvendigt, men for endelig en Gang at komme til Ende med den militære Historie, som lægger sig paa Tværs af vor Udvikling paa forskellig Maade.

Jeg kan saa meget lettere gaa med til større Udgifter til det levende Værn, fordi, naar vi en Gang ere komne over dette Spørgsmaal og Tiden er gaaet, saa er der ingen i noget af Tingene, som ikke, efterhaanden som Tiden gaar — hvis det er rigtigt, hvad jeg siger —, vil indrømme, at dette Værn behøver ikke at være saa kostbart, og man vil da efterhaanden begrænse det til det nødvendige. Man vil meget hurtigt indse, at der behøves uendelig lidt af Militærvæsen, for at vi kunne hævde vor Neutralitet og bevare vor Selvstændighed. Fremdeles har jeg udtalt og udtaler, at en saadan Overenskomst om Begrænsning af de militære Udgifter vilde lettes ganske overordentlig, saa snart vi bleve enige om, at kun en vis Sum f. Eks. 8—10 Mill. Kr. paa det faste

Budget aarligt kunde anvendes til løbende militære Udgifter, og Resten, som blev nødvendig, skulde udskrives ved en Skat paa Formue og Indtægt. Jeg tror, at saa vilde man hurtigt komme overens om en Begrænsning af de militære Udgifter. Det er desuden nødvendigt, at vi en Gang komme dertil; thi den store Fremgang og Udvikling, aandelig og materiel, her i Landet, stiller stigende Krav til Finanskassen, og disse Krav maa fyldestgøres. Derfor maa der skaffes Dækning paa særlig Maade til Militærvæsenet.

Det ærede Medlem sagde dernæst — det tror jeg, man navnlig skal lægge Mærke til —, at Flaaden og Hæren vilde kunne udleveres, hvis vi fik en tankeløs Regering, som vilde agere Stormagt og indlade sig i Krig. Ja, selvfølgelig, men det kan ogsaa Fæstningen. Vi maa erindre, at vi her i Rigsdagen ikke raade for Krig og Fred, det er Kongen, det vil sige Regeringen, der erklærer Krig og slutter Fred. Og naar det ærede Medlem mente, at vi kunde faa en saadan tankeløs Regering, saa kunde det tænkes, at denne i Kraft af Fæstningens Tilstedeværelse gik med i en Alliance og erklærede Krig. Vi have jo haft en saadan tankeløs Regering i 1870, det var den Gang ikke Regeringens Skyld, at vi ikke bleve rodede ind i Krigen mellem Tyskland og Frankrig.

Saa spurgte det ærede Medlem: Hvorfor skulle vi ikke have en Fæstning? Ere vi da klogere end alle andre Nationer, som anse det for nødvendigt at have Fæstninger. Dertil vil jeg sige: Jeg tror ikke, vi ere klogere end andre, men jeg mener ubetinget, at vi vedrørende vore egne Affærer ere klogere end andre. Jeg haaber, vi kunne ordne vore egne Affærer lige saa godt, som jeg mener, at andre kunne ordne deres. Det er det eneste Argument, der nogen Sinde her i Salen har lydt som Begrundelse for Fæstningen. Konseilspræsident Estrup havde ingen anden Begrundelse end den, at saadan havde alle andre — det er sagt her i Tinget. Og Bahnson har aldrig givet os nogen Grund, men sagde kun, at det var nødvendigt, og naar vi ikke vilde bevilge, hvad han forlangte, var han nødt til at tage det selv.

Naar der er henvist til de sagkyndige, maa jeg spørge, hvem ere de sagkyndige. Er det en Ryttergeneral? Er det en Ingeniørgeneral? Eller er det de Herrer, der for nogle Aar siden ilede rundt i Landet med Stempel paa sig af Sagkyndighed? Naar de militære „sagkyndige“ faa en Opgave at løse, f. Eks.